

Priporočila združenja Research Data Alliance (RDA) za ravnanje z raziskovalnimi podatki

Janez Štebe

Delavnica Ravnanje z raziskovalni podatki, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ljubljana, 11. 3. 2020

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede

Univerza v Ljubljani

Organizacija

Posamezniki se prostovoljno vključujejo v interesne in delovne skupine. Rezultati, priporočila, specifikacije na voljo za prevzem.

Poslanstvo

RDA gradi **socialne in tehnične povezave**, ki omogočajo odprto deljenje podatkov.

THE RESEARCH DATA ALLIANCE

www.rd-alliance.org

building the social and technical bridges that enable open sharing of data

**32 PODPRTIH
REZULTATOV**

S 4 ICT TEHNIČNIMI
SPECIFIKACIJAMI

**75 PREVZEMNIH
PRIMEROV**

V RAZNOLIKIH STROKAH,
ORGANIZACIJAH IN
DRŽAVAH

**85 SKUPIN SE POSVEČA IZZIVOM
INTEROPERABILNOSTI PODATKOV NA SVETOVNI
RAVNI**

28 delovnih skupin
57 interesnih skupin

9615 ČLANOV – POSAMEZNIKOV IZ 137 DRŽAV

68% akademikov in raziskovalcev

14% javnih uslužbencev

13% podjetnikov in gospodarstvenikov

**51 ČLANIC ORGANIZACIJ
10 PRIDRUŽENIH ČLANIC**

Plenarna srečanja

**15th Research Data Alliance
Plenary Meeting**

Melbourne Convention and Exhibition Centre, MCEC

**Data for Real-World
Impact**

**18-20
MARCH
2020**

**MELBOURNE
AUSTRALIA**

#rdaplenary
www.rd-alliance.org

Call For Experts - RDA 15th Plenary

Close date: 03 February 2020 - 17:00 CEST

[In Finland As An RDA Europe Ambassador For Engineering/Renewable Materials, Ana Slavec](#)

Call For Early Careers - RDA 15th Plenary

Close date: 03 February 2020 - 17:00 CEST

[Experiencing The International Data Week 2018 In Gaborone, Maja Dolinar](#)

RDA Global

Email - enquiries@rd-alliance.org

Web - www.rd-alliance.org

Twitter - [@resdatall](https://twitter.com/resdatall)

LinkedIn - www.linkedin.com/in/ResearchDataAlliance

Slideshare - <http://www.slideshare.net/ResearchDataAlliance>

RDA vozlišče Slovenija

<https://rd-alliance.org/groups/rda-slovenia>

Join Group

RDA vozlišče Slovenija

➤ **NAMEN:** delovati kot dolgoročna osrednja kontaktna točka med RDA in strokovnjaki s področja podatkov, organizacijami za financiranje in pripravo strategij, raziskovalnimi agencijami in drugimi ustreznimi zainteresiranimi stranmi v Sloveniji.

➤ **CILJI:**

posebni poudarek na usklajevanju razvoja infrastrukture na podlagi mednarodno priznanih standardov, npr. CoreTrustSeal (CTS), in razvoju politik revij glede odprtih podatkov

TRAJANJE PROJEKTA: FEBRUAR 2019 – MAJ 2020

SODELUJOČI: ADP, Univerza v Ljubljani, CLARIN, DARIAH-SI

Aktivnosti

- **Ustanovitev in koordinacija RDA vozlišča Slovenija**
- **Promocija aktivnosti RDA v slovenskem raziskovalnem prostoru in aktivnosti RDA vozlišča Slovenija globalno**
- **Podpora implementaciji Nacionalne strategija odprtega dostopa do znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v Sloveniji 2015–2020 in Akcijskega načrta izvedbe Nacionalne strategije**
- **Oblikovanje raziskovalne kulture odprtih podatkov med raziskovalci**

Dogodki RDA vozlišča Slovenija

The poster features a header with logos of partner organizations: Mlada Akademija, ITARBI, Univerza v Mariboru, Univerzitetna knjižnica v Mariboru, RDA, SI National Node, arnes, NIKOS Europe, and the Ministry of Education, Science and Sports. The main title is 'Odprta znanost' (Open Science), followed by 'Konferenca Odprti raziskovalni podatki v Sloveniji in Delavnica za raziskovalce' (Conference on Open Research Data in Slovenia and Workshop for Researchers). The dates and location are '14. in 15. november 2019, Univerzitetna knjižnica Maribor'. The right side of the poster is decorated with various scientific icons (DNA, microscope, lightbulb, etc.) and an open book at the bottom.

Odprta znanost
Konferenca **Odprti raziskovalni podatki v Sloveniji**
in Delavnica za raziskovalce

14. in 15. november 2019
Univerzitetna knjižnica Maribor

- 14.–15. 11. 2019 [Odprta znanost 2019: Konferenca Odprti raziskovalni podatki v Sloveniji in delavnice za raziskovalce](#), UKM, Maribor
- 28. 1. 2020 [Konferenca Znanstvene revije Slovenije in raziskovalni podatki](#), FDV UL, Ljubljana
- 11. 3. 2020 **Delavnica o načrtih ravnanja z raziskovalnimi podatki**, MIZŠ, Ljubljana
- 23. 4. 2020 (TBC) Zaključna konferenca

- Predlog št. 2: Uvesti obveznost Načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki (NRRP/DMP) z namenom 'odpiranja podatkov kolikor mogoče' za javno financirane projekte. Obenem zaradi lažjega izpolnjevanja obveznosti zagotoviti informiranje in usposabljanje raziskovalcev za ravnanje s podatki, ter na raziskovalnih ustanovah zagotoviti osebje za podporo pri pripravi podatkov.
- Predlog št. 5: Podpora načrtovanju in ravnanju s podatki v smeri izpolnjevanja načel FAIR naj v čim večji meri sloni na usmeritvah, svetovanju in izobraževanju, ki jih že sedaj pripravljajo in ponujajo področne podatkovne infrastrukturne storitve, povezane v evropska vozlišča.

Glej: http://www.adp.fdv.uni-lj.si/blog/2020/blog/odprti_podatki_slo/

RDA DMP/NRRP skupine

- Od načel k izvedbi: Active Data Management Plans IG (krovna skupina)

<https://docs.google.com/document/d/1sMaf891ou4jb5s50hmtlhWGL5zTQsJaFPWxiF APsvo/edit#>

- Exposing Data Management Plans
- DMP Common Standards WG: maDMP
- [Research Funders and Stakeholders on Open Research and Data Management Policies and Practices IG](#)

[Povezave za več informacij:](#)

- <https://www.rd-alliance.org/rda-output-adoption-webinar-series-data-management-plans>
- <https://www.rd-alliance.org/recommending-fair-practices-dmps-emphasis-“i”>

Exposing DMPs WG

- › Vprašalnik za ugotavljanje potreb različnih deležnikov:

<https://www.rd-alliance.org/exposing-dmps-needs-assessment>

- › Koristi

- › Preglednost
- › Primeri
- › Ocena stroškov
- › Vidnost prispevka raziskovalca

- › Tudi morebitne ovire (licence, varovanje podatkov...)

- › *Primeri uporabe in priporočila - napovedano:* „Exposing DMPs Recommendations document will be open for comment online March 11, 2020“

- › Za zdaj: <https://www.rd-alliance.org/system/files/documents/PreP15EDMPWG.pptx>

› Javni DMP s strani DMP TOOL: http://dmptool.org/public_plans

› [RIO Journal \(15 primerov \):](https://riojournal.com/)

<https://riojournal.com/>

› Example DMPs and guidance:

<http://www.dcc.ac.uk/resources/data-management-plans/guidance-examples>

› Public DMPs: https://dmponline.dcc.ac.uk/public_plans

› [LIBER DMP CATALOGUE](#)

- › Rezultat projekta delovne skupine
- › Možne bodoče usmeritve: Strojno akcijski / pospremljeni z recenzijskimi ocenami

15th Research Data Alliance Plenary Meeting

Melbourne Convention and Exhibition Centre, MCEC

Data for Real-World
Impact

18-20
MARCH
2020

MELBOURNE
AUSTRALIA

#rdaplenary

www.rd-alliance.org

Wed 18th 11:30 -13:00 - Day 1 WG - [Exposing DMPs: Recommending FAIR Practices for DMPs](#) Room 107

Thurs 19th 9:00 – 11:00 Day 2 [Outputs and Adoption Session](#) - Room 105 and 106

Fri 20th 11:00 – 12:30 Day 3 JOINT MEETING - [Active Data Management Plans,](#) [DMP Common Standards WG](#) – Room 105

Odpovedano!!!!

DMP Common Standards WG: Machine-actionable data management plans (maDMPs)

- › Omejitve obstoječih statičnih NRRP
- › Podpora delovnim procesom Ravnanja s podatki
- › Uporaba obstoječih informacij (ni podvajanja) in sporočanje naprej (npr. integracija s podatkovnim repozitorijem)
- › Preverjanje izpolnjevanja določil (pravnih, etičnih, politike financerja)
- › Osnovni standard in podatkovni model za maDMP:
 - › <https://github.com/RDA-DMP-Common/RDA-DMP-Common-Standard>

Pomen vključevanja PID (stalnih identifikatorjev) v NRRP

- PID-i o ljudeh, ustanovah, financerju in dodeljenih projektih, repozitorijih, raziskovalnih virih in raziskovalnih outputih (ORCID IDs, ID-ji ustanov, financerjev in projektov - FundRef IDs, ROR IDs (<https://ror.org/search?page=1&query=arrs>), re3data registry IDs, Grant Id (Crossref), DOI člankov in raziskovalnih podatkov...)

Simms S, Jones S, Mietchen D, Miksa T (2017) Machine-actionable data management plans (maDMPs). Research Ideas and Outcomes 3: e13086. <https://doi.org/10.3897/rio.3.e13086>

Kompetence / kurikulum / vsebine... za podporo raziskovalnim podatkom

➤ <https://www.rd-alliance.org/groups/education-and-training-handling-research-data.html>

- izmenjava informacij in pristopov k usposabljanju od podatkovnega znanstvenika do skrbnika podatkov
- Prepoznavanje pomena tovrstnega znanja za podporo raziskovanju
- Shanahan, H., Quick, R., Córdoba, M. A., Clement, G., Bezuidenhout, L., Shanmugasundaram, V., ... Short, H. (2019). A curriculum for foundational Research Data Science skills for Early Career Researchers (v1). <https://doi.org/10.15497/rda00038>
- **CODATA/RDA Summer School in Data Science and Cloud Computing in the Developing World WG Recommendations** <https://www.rd-alliance.org/group/rdacodata-summer-schools-data-science-and-cloud-computing-developing-world-wg/outcomes>

Knjižnice in raziskovalni podatki: <https://www.rd-alliance.org/groups/libraries-research-data.html>

- FAIR cookbook: Connie Clare, Maria Cruz, Elli Papadopoulou, James Savage, Marta Teperek, Yan Wang, Iza Witkowska, and Joanne Yeomans (2019): Engaging Researchers with Data Management: The Cookbook. DOI: [10.11647/OBP.0185](https://doi.org/10.11647/OBP.0185).

Delovna skupina RDA vozlišča za podporne dejavnost

- › Vodi dr. Mojca Kotar
- › Predloga NRRP / maDMP?!
- › Identifikacija kontaktnih točk po ustanovah, predvsem za obveščanje o izobraževanjih in novostih
- › Usposabljanje: za podporne dejavnosti (knjižničarji, raziskovalne pisarne) in za končne uporabnike
- › Svetovanje centralizirano in področno (npr. pravni in etični vidiki)